

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америка СІМ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЧЕРВОНІ ГОТОВІ ДО САБОТАЖУ НА ВИПАДОК ВІЙНИ

Вашингтон, 8 квітня. — У свідченні перед сенатською підкомісією приділив директор Федерального Бюро Дж. Едгар Гувер заявив, що „твердий осередок“ вишколених для саботажу комуністів готовий ударити на важливі промислові підприємства, якщо прийде війна, Теперішня п'ята колонна складається з 43,217 звисних комуністів, а їхня небезпека далеко більша ніж була небезпека від нацистів і підірваних елементів в попередній війні. Сьогоднішній твердий осередок, присвячений саботажу й босвій революції проти нашої країни, якщо прийде війна, стане однією з найбільших доцільних родів зброї, яку можуть використати вороги Злучених Держав” — твердив Гувер. На його погляд кожен вишколений член партії є кандидат на шпигу й саботажника, підготований до зорганізованого насильства під керівництвом партії. Хоч Комуністична партія ще не видала програми саботажу, то кожний здисциплінований член партії дістав визнання, щоб був готовий на випадок необхідності — заявив директор Еф Бі Ай. Потім він виявив, що ціла Комуністична партія сковалася вже в підпіллі, а на вершці залишила тільки деякі сили для обманчивого діяння.

НЕЩАСТЯ ПРЯ РОЗБИТТІ ЛІТАКІВ

Кілька жакливих нещастя з літаками трапилися впродовж останніх днів. У Каліфорнії вилетів на 20 хвилин порожній до Санта Марія до Санта Варбара літак підприємства Савтвест Ерейс з 22 вояками, між якими було чотири полковники. Серед мряки літак попав у кенон і розбився, серед чого згинули всі подорожні. — У неділю розбився коло Чарлстон, В. Ва., ударивши в горбок серед мряки, літак повітряних сил Сі-47, який віз 21 вояків на похорон іншого летуна, що згинув перед тим. З 21 подорожних врятувалося тільки двоє. — У Морнінгсайд, Мд. бомбардувач Бі-25 впаав на дім і забив троє людей.

ДИСТИЛЮЮТЬ МОРСЬКУ ВОДУ ПРИ ПОМОЦІ СОНЦЯ

Бостон. — На річному зібранні Американського Хемічного Товариства переведено досвід з дистилюванням морської води винаходом, який дістає силу з сонячних променів. Винахідником є д-р Марія Теллес з Технологічного Інституту Массачусетс. Вона придумала давніше сонячний дім в Довер, Масс. Винахід постанє двічі тільки дистильованою води, кілька досі поставили найкращі подоби машини. Його вартість лежить у тому, що можна буде використовувати морську воду на наводнення пустель дешевим коштом і переміну їх на плодovitи почви.

ФЕДЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ ДЛЯ МАНДРИВНИХ ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ

Вашингтон. — Президентська комісія для управління сезонних робітників приготувала звіт з 80,000 слів, у якому вказує, що упромисловлення земельного господарства принесло з собою всі такі суспільні лиха, які приносила була так звана „промислова революція“ ще перед Громадянською Війною. Комісія вказує на упослідження фермерських робітників у порівнянні з промисловими робітниками і домагається зорганізування нової Федеральної Комісії для Мандривних Фармерських Робітників. Це не мала б бути постійна комісія, лише тимчасова, яка мала б на меті зосередити діяльність різних федеральних агенцій в справі мандривних сільськогосподарських робітників.

АТОМОВІ ШПИГИ ПРИСПИШЛИ СОВЕТСЬКУ НЕБЕЗПЕКУ НА ПІВТОРА РОКУ

Вашингтон. — Спільна Конгресова Комісія Атомової Енергії оприлюднила книжку на 196 сторінок з вислідом своїх допитів за атомовими шпигами і усталила, що шпиги приспишили на найменше 18 місяців вироб атомової бомби в Совєтах, а цим збільшили спроможності почати атомову офензиву проти Західного Світу. Особи, які наробили найбільшої шкоди, такі: Д-р Клавс Фукс, британський громадянин німецького роду, який, як британським урядом признаний науковець, прийшов до атомової лабораторії в Лос Аламос на співпрацю з американцями і тут роздобув найтайніші способи виробу атомової бомби, переселившись до Росії. Його заарештували в Лондоні на 14 років тюрми. Самий тільки Фукс став загрозою для життя більшого числа людей і наробив більше шкоди ніж, який небудь інший шпиг і цілий історичний світ. Другий подібний шпигинок це уродженець Італії, Бруно Понтекорво, який шез за Залізною Заслоною в вересні м. р. з пробками складових частин для виробу водневої бомби; третій це британський науковець д-р Аллан Нун мей, засуджений в Англії за шпигунство; четвертий Давид Грінглесс, засуджений у п'ятницю минулого тижня в Нью Йорку за 15 років тюрми після оприлюднення присуду на Розенберґів і Собелла.

В АМЕРИЦІ

● През. Труман зустріється з Вінетоном Чорчлем, коли той приїде до ЗДА на 200-річчя Пенсильванського університету до Філадельфії 8 травня. Чорчл поїде на відвідини до Вілого Дому. Труман заперечив, наче б він приготувався відвідати Францію в заміну за відвідини Америки президентом Орполем.

● Телевізійні апарати небезпечні для зору дітей, головно у передшкільний віці. Це стверджено на з'їзді Ньюйоркської Ради Безпеки. Очі ослаблюються через безупинну натуру підчас покажу картин.

● Злиплили від війни моряка Едварда К. Бурта, коли вибив по обличчю в Гонолулу американського генерала Дейвіда М. Шлаттера за те, що він, удаючи комуніста, попав у підозріний моряк. Бурт боронився тим, що йому давали лекції в компанії, як поводитися з підозрілими людьми.

● Конгресмени дістануть помаранчевий сок безсалат з установлених автоматів в убіральных Кантоло. Дарунок робить стейт Флориди при співучасті продуцентів помаранч.

● Секретаря горґаві, — Чарлса Соєра, обвинувачує Федеральний Суд у несплусі судова за те, що він не звернув дол. 68,000,000 з підприємства Американ Президент Стімпсон Лайнс своему попередньому власникові. Цим власником є підприємство Доллір Компані.

Можливість дисциплінарних заходів проти ген. М'Артура

ОСТАННІЙ ПОЛІТИЧНИЙ ВИСТУП ДАЛЕКО-СХІДЬОГО КОМАНДАНТА ПРЕДМЕТОМ ТАСМІННИХ НАРАД У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон, 9 квітня. — Останній виступ ген. Доглеса Мек Артура в політичних справах, іменно, його лист до лідера республіканської меншости в Палаті Репрезентантів Джозефа Мартіна, в якому він рекомендує використання національно-китайських військ Чіанґ Кай-ші з Формози для відкриття „другого фронту“ на китайському континенті, викликав напружену атмосферу в політичних і військових колах у Вашингтоні. Діло в тому, що заява ген. Мек Артура наступила вже після обмеження його повноважень щодо політичних виступів, які він повинен був узгоджувати з державним департаментом. У висліді, вже минулої суботи відбулися наради президента Трумана зі секретарем оборони ген. Маршалом та шефом Злучених Штабів, ген. Бредлі. — Предмету нарад не виявлено, але вважається, що обговорювано можливість дисциплінарних заходів проти ген. Мек Артура. Цей згогад потверджують теж вчорашні наради шефа штабів збройних сил, скликаних ген. Омарем Бредлі проти звичаю в неділю. В Білому Домі та в усіх офіційних колах вдержують перебіг нарад в повній таємниці і ані не потверджуються ані не заперечуються поголосок, що президент Труман остаточно рішенням якнебудь припинити самовільні політичні виступи ген. Мек Артура, що ставлять в складне становище адміністрацію та її політичний департамент. Говориться про можливість відкликати ген. Мек Артура з посту головного команданта альянтських сил на Далекому Сході, хоча це мало правдоподібно, з огляду на велику популярність ген. Мек Артура в країні і зокрема в Конгресі. Сенатор Фергусон заявив, що політичні суперечности між головним командантом на Далекому Сході і Вашингтоном ставлять вимогу вислати до Токио відповідну комісію, яка відбула б з ген. Мек Артуром наради та узгодила і ствердила причини розбіжностей. Відповідну акцію в цій справі завідаючі Г'юїт'яп'яп'я яв заповідається на найближчі дні.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ, ГЕН. МАРШАЛ, І ГОЛОВА ОБ'ЄДНАНИХ ШТАБІВ, ГЕН. БРЕДЛІ, в дорозі з Білого Дому, де вони минулої суботи відбули таємні наради з президентом Труманом, правдоподібно в справі дисциплінарної акції проти ген. Мек Артура за його самовільні політичні виступи.

ПОЛЬСЬКИЙ ІСТОРИК ПРО УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ

Нью Йорк. Історичне тло українсько-польських відносин було темою незвичайно інтересної доповіді одного з найвідатніших польських істориків, проф. Фордгемського Університету Оскара Галєцького, виглошеної минулої п'ятниці в рамках наукових конференцій Української Вільної Академії Наук. Головним мотом доповіді була ілюстрована історичними фактами думка, що в історії є багато елементів які не тільки роз'єднують, але й єднають ці два сусідні народи, український і польський. Конференцію відкрив голова Американського Відділу УВАН, проф. Вегухів, представляючи доповідача та коротко характеризуючи ціль доповіді: наукове обговорення можливості налагодження співжиття і співпраці українського народу з його сусідами. Проф. Галєцький, промовляючи в польській мові та з питомою польським науковцям і дипломатам високою культурою і гладкістю наєвітлив поодинокі періоди українсько-польської історії, підкреслюючи позитивні для обох народів факти та відважно признаючи помилки. На окрему увагу заслуговує твердження доповідача, що історія Київської Русі це історія України, до якої Росія не може мати жадних прав ні претенсій і це повинні роз'яснити світові українські як теж польські історики. Довше зупинився проф. Галєцький теж на складній проблемі Козацької доби та на різній її інтерпретації. З подивогідним тактом доповідач перейшов опісля до новітніх часів, завжди обстоюючи той сам принцип, що українці і поляки мають всі причини і підстави до єднання і співпраці, бо їх взаємна боротьба завжди кінчалася для них спільною катастрофою. Шодо Галичини, або „Західної України по вашому“ і східної Малопольщі по нашо-завжди, приклад іншим. (Закінчення на сторони 4)

ВІЧЕ В НЬО ЙОРКУ І КОНЦЕРТ В ЕЛИЗАБЕТ ПІД ЗНАКОМ „ПИСАННИ“ ДЛЯ ЗУАДН

Нью Йорк, 9 квітня. — Вчорашньої неділі в метрополітальній окрузі відбулося дві імпрези: віче в Нью Йорку і Шевченківський Концерт в Елизабет, Н. Дж., що вже стояли під знаком проголошеної ЗУАДКомітетом кампанії збірки фондів на „Великодень Писанку“ для завершення переселенчодо-помогової акції.

Віче в Нью Йорку було скликане спільно місцевим Переселенням Осередком та організації нових імігрантів „Самомочі“ і відбулося в приватності около 200 осіб в Беттовен Гол в год. 3-тій після полудня. Ним проводила голова Переселенчодо Осередку п-ні Марія Демидчук, а промовчями вступали: д-р Рогучий від Самомочі, д-р В. Галан від ЗУАДКомітету та п. Василь Мудрий, заторкуючи цілий ряд важливих допомогово-переселенчких проблем, що їх опісля ще додатково обговорено та вивчено в широкій дискусії. Переведена в перерві збірка дала у висліді 315 доларів на цілі ЗУАДКомітету.

Під знаком кампанії „Великодень Писанки“ відбулося вчора теж традиційне Шевченківське Свято в Елизабет, — влаштоване місцевим Об'єднаним Комітетом. В мистецькій програмі концерту виступили місцевий хор „Боян“, вперше під проводом свого нового диригента проф. Романа Левичевича, та терчет бандуристи. — Святочну промову виглосив проф. М. Шлемкевич, а до збірки, що дала у висліді 375 доларів, промовляв і її пероводчик п. Роман Слободян. Громада, крім того, зобов'язалася зібрати на фонд „Великодень Писанки“ ще дальших 500 доларів, даючи їй цим разом, як і завжди, приклад іншим. (Закінчення на сторони 4)

ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКИМ ВИЗВОЛЬНИМ ЗМАГАННЯМ ОДНОЮ З ГОЛОВНИХ ЦІЛЕЙ У.Н.С.

Нью Йорк, 9 квітня. — „Свобода“ опублікує короткими загальними інформаціями про УНСОюз. Інтерв'ю в цілому звучало:

КОР.: Цими днями від 19 до 24 березня, відбулися в Нью Йорку, в готелі Статлер, звичайні річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, найстаршого і найбільшого українського Товариства Взаємного Страховання на терені Америки. Український Народний Союз був оснований першими українськими емігрантами в Злучених Державах Америки в 1894 році. За п'ятьдесят сім років свого існування, Український Народний Союз об'єднав у своїх 474 відділах вже понад шістьдесят тисяч членів і має в своєму розпорядженні капіталу понад дванадцять мільйонів доларів.

Крім виплати безпечень — Український Народний Союз виконував і продовжує виконувати важливу культурно-громадську працю на терені Злучених Держав Америки і Канади та щедро допомагає українським культурно-освітнім установам в Америці і в Європі. Він видає найбільш розповсюджений в Америці, найстарший сьогодні український щоденник „Свобода“ та „Український Тижневик“ англійською мовою. Крім того, Український Народний Союз об'єднав у своїх 474 відділах вже понад шість-

БОІ ТІЛЬКИ НА ЦЕНТРАЛЬНОМУ ФРОНТІ В КОРЕЇ

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ДІЙШЛИ ДО РЕЗЕРВУАРУ ГВАНЧОН; ВІДБИТО ДВА ВОРОЖІ ПРОТИНАСТУПИ; ТІЛЬКИ ПАТРУЛЬНА АКЦІЯ НА СХІДНОМУ І ЗАХІДНОМУ СЕКТОРАХ.

Токіо, 9 квітня. — Алянтські війська на центральному фронті в Корей дійшли вчора до берегів великого водного збірника Гванчон, около вісім миль на північ від 38-мої паралелі, та окопалися наніч, зайнявши оборонні позиції. В поході до збірника американські війська оминули ворожі сили, окопани в горах на південь від долини ріки Пузан. Частини цих ворожих військ були оточені. Американські війська здобули цей новий успіх проти сильного ворожого спротиву. Інші відділи алянтських військ продовжували рівночасно похід на саме місто Гванчон, відбиваючи переважно артилерійським вогнем два сильні ворожі протинаступи. За вилком центральної ділянки, фронт на східному і західному секторах був відносно спокійний. Алянтські патрулі в своїх випадках настрапляли на відносно малий спротив ворога. Головні алянтські війська намагалися сконсолідувати фронт на новоздобутих лініях. На деяких секторах східного і західного фронту не було взагалі контакту з ворогом. На східному секторі здовж бережжя південно-корейської війська посунулися дальших три милі вперед і стоять тепер вже 15 миль на північно-корейській території. Алянтська авіація, крім підтримки сухопутним військам на фронті в поході до збірника Гванчон, бомбардувала ворожі воєнні об'єкти в заплі, головно комуністичній полувисхід та концентрації ворожих військ. Знову повідомлено про активність південно-корейських партизанів за ворожими лініями. В попередніх двох днях в повітряно знову показались більш з'єднанні ворожих літаків, всі советського виробу, що мають свої головні бази в Манджурії. Неофіційно повторюється, що ген. МекАртур має право наказати алянтській авіації бомбардування манджурських баз, якщо на фронті появилися ворожі літаки в такій кількості, яка могла б загрожувати безпеці алянтських військ.

ГЕН. РІДЖВЕЙ ПОТВЕРДЖУЄ БЕЗВИГЛЯДІСТЬ ВІЙНИ

Корея, 9 квітня. Після ген. МекАртура, вчора теж ген. Ріджвей, командант Восьмої Армії на фронті, потвердив думку про безвиглядність війни в Корей, якщо політичне становище в тій справі не зміниться. Ген. Ріджвей остерігав, що війни в Корей не можна порівнювати зі сезоном „Бейзболу“, що кінчиться після певного періоду часу. Він переконааний, що в теперішніх обставинах війна в Корей не може перерішити політичного положення в світі. Бо навіть коли б її комуністи програли, то вони значуть нову агресію на ту чи іншу демократичну країну. Ріджвей вважає, що червоні можуть змінювати тактику, але він остерігав своїх вояків і американський нарід перед нетерпінням щодо закінчення війни в Корей, бо й це навряд чи означало б поворот американських вояків додому. Відносно самої війни в Корей, ген. Ріджвей вважає, що хоча алянтські ведуть „обмежений наступ“ і мають ініціативу в своїх руках, проте рішальна акція, яка могла б зміцнити теперішню безвиглядність на фронті, залежить від ворога.

ПАРТИЗАНСЬКА ВІЙНА В ІНДО-КИТАЮ

Ганої, Ліндо-Китай, 9 квітня. Згідно з достовірними інформаціями, червоні в Індо-китаю рішили знову зліквідувати свою фронтową війну проти французьких сил та перейти до партизанства. Відділи Москви комуністичний лідер Го Чі Мінґ поінформували свої дивізії, що вони знову перейшли до тактики партизанської війни, признаючи, що дотеперішня фронтová війна не мала багатих успіхів та що вона не є найліпшою стратегією.

ПРОЯВИ РОЗКЛАДУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ В ІТАЛІЇ

Рим, 9 квітня. П'ятиколонна комуністична партія в Італії котиться шораз швидше і виразніше до свого повного розкладу. Це проявляється не тільки в останніх випадках „тітоїзму“ в її рядах, як її колишні лідери одні за другим починають виповідати послух Москві, ставляючи лояльність власній країні на перше місце, але й в останньому, сьомому з черги конгресі цієї партії, зокрема при її закінченні. В останньому дні конгресу вже велика частина місць на залі була порожня, а інших предсідників шоразу прикликав до порядку та звертав ім увагу, щоб не читали газет під час промов інших „товаришів“. З нагоди конгресу було заповідане теж велике комуністичне віче під голім небом, але воно не відбулося, бо з'явилося задержання дві тисячі охочих послухати „вилкуваного“ недавно в Москві комуністичного лідера Пальміра Тол'яті. Найважливішим рішенням комуністичного конгресу була пропозиція повернутися назад до урядової коаліції, але їй ця ухвала не викликала досі жадного враження на уряд ані на публичну опінію.

ІРАН ВІДКИНУВ БРИТАНСЬКИЙ ПРОТЕСТ В СПРАВІ НАФТИ

Тегеран, Іран, 9 квітня. Іранський прем'єр Гусейн Алі відкинув вчора британський протест проти плянованої націоналізації нафтових послостей Англо-Іранської Нафтової Компанії, вартість яких оцінюється на 500,000,000 доларів, вважаючи це внутрішньою справою Ірану, до якої британському уряду ніяке діло. Прем'єр заявив в цій справі становище в своєму періоду більшою виступи в парламенті, дбайливо добираючи дипломатичних слів, щоб не загострювати цілої справи. Проте, він не оминув гострої критики з боку деяких націоналістичних послів, один з яких твердив, що Нафтова Компанія 20 років зберігала його, щоб виднунгити його на пост прем'єра власне в такому часі, як теперішній. Іранський парламент минулого місяця ухвалив принцип про націоналізацію нафти і тепер створено комісію, яка має розглянути можливість і форми здійснення того принципу.

В СВІТІ

● В Західній Німеччині переведено цілий ряд арештів, головно між купцями і промисловцями, що переслали зорганізовано контрабандно товари і продукти до комуністичної Східної Німеччини.

● Комуністичні військові частини допущалися цілого ряду збройного порушення кордону з Індокитаєм — повідомляла французька голова квартира в Індо-Китаю.

● Католицька Церква в Естонії піддержує еспанських робітників в їх домаганнях до уряду за кращі життєві умови та більшу зарплатню платню — повідомляють американські кореспонденти.

● В Альбаниї продовжується криваве повстання проти комуністичного режиму з великими жертвами для обох сторін.

● Про масовий набір вольовників на каторжні роботи в Совєтському Союзі повідомляють вісники з Мадярици, Румунії, Болгарії і Чехословаччини.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINEAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„СПІВВІРШУВАННЯ”

Минулого тижня почалася дискусія в західно-німецькому парламенті над законопроектом про „Мітбештімунг” тобто „співвіршування”. Воно в першу чергу відноситься до промислової долини Рур, у якій знаходяться велетенські приватні підприємства, сталеві та вуглеві, але їх наладнання починається до розв'язки спорів теж і в інших промислових районах. „Співвіршування” започаткували німецькі робітники, члени Німецького Ремісничого Союзу, тому 30 років. Вони не звертали тоді головної уваги на підвищу платні, на короткі години праці, але ставили на першому місці справу керівництва підприємствами. Це було ще в часах Ваймарської Республіки. Однак тодішня дискусія обмежувалася більше до теоретичних міркувань. Від покінчення другої світової війни в 1945 р., почали вже вони змагатися до здійснення цієї теорії, так, що тепер головна сила організованого робітництва прийняла це як засаду, яку оформлено домаганням признати робітникам права до 50-процентної участі в постійному керівництві підприємствами.

Від закінчення війни не було в Німеччині більшого промислового страйку за поправу робітничих відносин в німецьких підприємствах. Аж кілька тижнів тому усе робітництво Рурщини нагло заявляло, що покине цілковито працю, як що їм не признається права „співвіршування”. У практиці це значить, що робітники мали б дістати право голосу не тільки у вирішуваних робітничих проблемах, але теж і господарки підприємств. Зорганізоване робітництво хоче знати ціну сировини і продуктів, стан інвентаря та способи і плани продукції.

Оці домагання підтримало майже повнотою усе німецьке суспільство, без огляду на політичну партійність. В його обори стали всі без розбору, соціалісти і консерватисти, — словом усі — за винятком самих власників.

Початків цього настрою німецького загалу треба дошукуватися в зміненні відносинах негайно після війни. Переможні альянті рішили тоді розбити великі приватні підприємства на низку малих, забираючи їх з рук правних власників і перепродуючи новим. Цього не можна було осягнути якості і тому треба було передати управу копалям і фабрикам тимчасовим завідувачам. Нові господарі, перебравши управу, згодилися на домагання робітничих юніт, щоб зорганізоване робітництво мало в управі своїх представників. Як тільки нові господарі дали на це згоду і прийняли робітничих репрезентантів до управи, робітничі юніт почали домагатися більшого голосу в справі господарської політики підприємств, себто права „співвіршування”, отже нарівні з власниками (50-50). Підприємці погоджувалися вквітці признати робітництву 30% права у співвіршуванні, але не 50%. Це спричинило гострий зудар, який довів остаточно до того, що парламент перебрав на себе вирішення цієї проблеми. — Законопроект, аголошений що-

йно в парламенті Західної Німеччини, представляється так: Стальові і вугільні підприємства, які zatrudнюють 300 або більше робітників, матимуть управу, а над нею надзирну раду. В управі складені з трьох членів засідатиме персональний директор, назначений робітництвом. З 11 членів надзирної ради має бути п'ятьох назначених робітничим союзом (юнією), тільки саме назначених власником, а одинадцятього, „нейтрального” вибирають згідно до групи. У права зарядку фабрики, а рада контролює книжки й рахунки, назначус ціни, назнача-

ВИНА Й КАРА

Федеральний суддя Ірвінг Р. Кауфман проголосив в дні 5-го квітня вирок смерті на двох американських громадян, — Джуліуса Розенберга та його жінку Етель, яким безстороннім судом поза всякі сумніви доказано те, що суддя назвав „злочинним, більшим від скритовбивства”. — шпигунство та видачу Совтам тасмичні атомової зброї. Суд і засуд — це подія, за якою з найбільшою увагою слідкував не тільки американський, але й інші народи, та яка цілком певно увійде до історії нашої доби.

Перед проголошенням вироку, суддя Кауфман пояснив закон, під який злочин шпигунства підпадає, як теж мотиви вироку. Відповідний закон встановлено в 1917 році і доповнено в р. 1944-ому, отже у воєнному часі. Доповнений закон передбачус за шпигунство кару смерті або кару ув'язнення не більше до 30 років під час війни, та кару ув'язнення не більше як до 20 років під час миру. Підсудні поповнили свій злочин під час війни. „Ваш злочин — говорив суддя підсудним — с гірший від скритовбивства. Явне, продумане скритовбивство с карилком, в порівнянні зі злочинним, який ви поповнили. Поповнюючи цей злочин, злочинець збивав тільки свою жертву. Безпосередня родина знає нас горя і справа кінчиться з проголошенням справедливості. Але у вашому випадку, я вважаю, що ваша поведінка, яка віддала в руки росіянам атомову бомбу на роки скорше ніж наші найкращі вчені запевдали, що Росія зможе бомбу випродукувати, вже спричинила комуністичну агресію в Кореї, в результаті якої вже впадо 50,000 американських жертв і хто знає скільки ще мільйонів інших невинних людей може заплатити ціну за вашу зраду. Справді, своєю зрадою ви змінили курс історії в некористі нашої країни... Ми кожного дня зустрічаємося з доказами вашої зради, бо активність цивільної оборони по цілій країні скерована на приготування нас на напад атомовою бомбою...” Суддя в дальшому заявив, що він годинами, днями і ночами обмірковував вини і кару в цій справі, напружуючи кожний нерв і кожне дратвання свого тіла. Але... „це не с в мой силі, Джуліусі і Етель Розенберг, простити вам. Тільки Го-

спод може знайти прощення за те, що ви зробили” — закінчив суддя, проголошуючи опісля вирок смерті, що повинен бути виконаний згідно зі законом в тяжкі, що почнуться з днем 21-го травня. Третій спільник в цій шпигунській драмі, Мортон Собель, брат засудженої Етель Розенберг, засуджений на максимальну кару ув'язнення — 30 років, з рівночасною рекомендацією проти передтермінового звільнення.

Справа тих шпигунів і їх — „огидної та брудної справи” — як це назвав їх вчинок суддя Кауфман — це не скінчена. — Засуджені згодилися відкликати до вищих інстанцій і це автоматично здержити теж виконання присуду. Але це вже формальності. Тут головне метрорична вина і кара.

Вина підсудних — по наші думці — переходить всі злочини історії разом взяті. Передача в руки кремлівських вродків тасмичні атомової зброї була не тільки злочинним актом проти Америки і її народу, але проти цілого людства та його цивілізації. Це був архізлочин, який — згідно з твердженням судді — змінив курс історії. Бже ніщо в світі не в силі цього злочину награвити ан припинити його трагічних наслідків.

Як ж може бути кара за такий злочин? Американські правосуддя знає в такому випадку кару — смерть злочинця. Тільки для порівняння треба згадати, що Совети, в користі яких той злочин поповнено, — самі такий злочин проти них покарали б не тільки смертю безпосередніх винників, але втопили б його дослівно в крові — насамперед ближчої і дальшої родини засуджених, опісля їх приятелів, знайомих і потім не тільки цілого їхнього середовища, але й всіх навіть невинних в нічому тільки підозрливих або замало відданих режимові людей. Підсудні Розенберги самі признали, що вони мали справедливі, безсторонній суд. Чи можливий був би такий суд в Совтах, в тій країні, який вони зрадили Америці? Там були б з них вже давно живцем жили повитягали...

Але в Америці діє справедливий закон Вашингтона і з нього скористають навіть ці злочинці, для яких в ньому немає досить великої карі. Проголошення вироку смерті на Розенбергів — американ-

„Щастя вам, Боже до великого діла”

Так звертас свій заклик Український Конгресовий Комітет, проголошуючи початок збірки Загального Національного Датку на рік 1951.

І, справді, починається діло велике, відповідальне і важке! Скільки реба було заходів, закликів, пропагандивних статей і відчитів, щоб зібрати 100,000 доларів на наші народні потреби! Але, все ж, праця не залишилася без наслідків! Правда, 100,000 доларів — дуже невеличка квота, порівнюючи з нашими потребами, але, все ж, в минулому році ми не були в тому розпачливому і приниз-

ливому стані; в якому описується людина „на розпутьях велелюдних” без копійки, виглядаючи жебраком.

Але ось починається новий рік і невідно постас питання: що він нам принесе, чого можна сподіватися? Національний Даток формально проголошений, але загальний, обов'язковий для кожного українця, але, фактично, він, звичайно с добровільний і базується лише на моральних моментах: політична зрілість, громадське відчуття й людське сумління — добра воля, що мають бути сильніші, ніж наказ і примус.

Однак, починаючи новий збірковий рік, ми вже не починаємо його з голими руками, ми маємо капітал.

— Який капітал? — Великий моральний капітал. А саме — тих 10,000 громадян, що минулого року склали 100,000 доларів і заложили, так би мовити, основу Народного Фонду. Висока с матеріальна вартість їх пожертв, часто одірваних від небайдного, але ще відрадіша їх особиста участь у Народному Фонді: це означає, що Народний Фонд має 10,000 громадян, які розуміють, що Фонд с нашою національною konieczністю, що він мусить бути якнайбільшій, що кожний свідомий український громадянин повинен свій національний обов'язок виконати.

На цю нашу армію „піонерів” — надісмося, у їх дальшу жертвенність і витривалість — віримо.

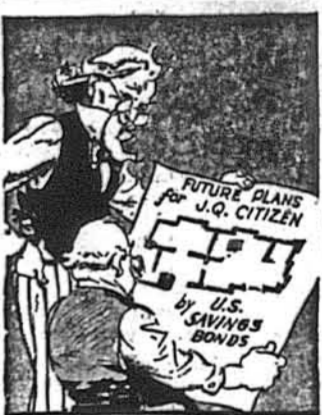
Але в цьому році хочемо від них ще більшого, а саме: активності.

Бо що таке 10,000 платників Національного Датку в Америці? Це с лише 10% національно-свідомих у к раїнських громадян, яких нараховуємо в Америці кругло 100,000 осіб і це с лише 1% (один відсоток) людей української крові, яких нараховується у ЗДА кругло мільйон.

Отже — яке величезне поле для праці, який глибокий резервуар можливостей моральних і матеріальних!

Але щоб всю цю стихію опанувати, ніколи не вистачить праці централі та установ і організацій місцевих. До справи мусять приложити свою руку й тих 10,000 піонерів, передових громадян, що перші виконали свій обов'язок і мають повне право закликаати до того й інших...

Uncle Sam Says

“The best way of saving for a working man is the Payroll Savings Plan for the purchase of U. S. Savings Bonds.” That is the story from thousands of employed persons who are today helping their country and themselves as well. It is also the opinion of a couple in Niagara Falls who made a down payment on a new home with Savings Bonds. They are now putting 10 per cent of their pay into Savings Bonds so that they can buy a bakery. You too can build your own future by signing up for the Payroll Savings Plan where you work, or if self-employed, the Bond-A-Month Plan at your bank.

МОРАЛЬНИЙ УДАР

Демократична адміністрація знайшлася в трудному положенні. Престиж президента Трумана, як вірити Гелупові, директорів Бюра Публічної Опінії — це ніколи за час його урядування не стояв так низько, як сьогодні. Не заважили тут так дуже політичні, господарські, чи міжнародні проблеми, яких уряд не розв'язав, чи зле повів. Заважила таки — мораль. Вправді, самому президентові не закидають злих вчинків. Зате стверджують, що за його адміністрації підупала громадська мораль, що біля нього самого діються надужиття, які колідують зі загальною етикою і мораллю, та що Демократична партія, головою якої с президент, удержус тут і там зв'язки з гангстерами, користуючись їх фінансовою допомогою для своїх політичних цілей, а в першу чергу для вдержування себе при владі. Неетичну поведінку виявило слідство в справі позичок з Фінансовою Корпораціо Відбудови, а політичну корупцію і зв'язок з гангстерами виявлено під час допитів, які пероводила сенатська комісія в Нью Йорку. Обидві справи наробили президентові й партії такої неслави, що коли б так відбувалися тепер вибори президента, Труман цілком певно не був би перевибраний, якщо б рішився знову кандидувати.

Справедливість вимагає ствердити, що політична корупція і неетичні поступки, які виявила сенатська комісія під провodom сенатора Кіфопера, не с в американській політиці ніякою новістю. Ці лиха існували і давніше. Тепер не с під тим оглядом гірше, як бувало. Різниця тільки в тому, що тепер с більше людей, які дбають про те, щоб цю погань не затаювати, але виводити на денне світло. Але й тут треба пам'ятати, що якраз демократи заважили на тому, що ці свідства відбуваються, та що там сенатори, як популярний тепер Кіфопер, с демократами. Ім теж тепер треба завдячувати дебати над зміною виборчого закону в тому напрямку, щоб послабити вплив політичних машин і рекетирів при виборах, та що загаль населення починає соромитися того, що не пильнує громадських справ і віддає долю свого міста чи країни в руки осіб неетичних, чи зв'язаних з гангстерами і рекетірами.

Президент Труман свідомий того, що йому і партії треба почати санацію і то негайно, бо інакше поразка у виборчій 1952 році була б неминуча. Президент хоче навіть сам стати перед народом і заговорити про всі ті лиха нашої сід одверто, як він це зробив в останніх виборах. Наразі його здержують перед тим кроком, беручи до уваги завелике огірчення серед народу. Проте, це станеться в найближчих місяцях. Тимчасом звертається увагу на „кодекс етики”, який запропонував сенатор Дж. Вилліам Фулбрайт, демократ з Аркенсо. Цей кодекс мав би пригадувати урядовцям ті чесноти, якими славився Паломники. Розголошено теж і твердження президента Трумана при посвяченні церкви в Вашингтоні, коли то він ззивав націю і весь світ будувати свою будуччину на вірі в Бога, що своєю силою ривалася б бодай комуністичному безвір'ю. Він закликав придержуватися морального кодексу, як охорони нації перед тими злими силами, які хотіли б призвести її до руїни.

Хочеться вірити, що все це щойно початок великої „моральної чистки”, яку треба перевести спершу в гори, бо тоді вона скорше дасть добрі наслідки теж і на низах.

Дмитро Галиччн, заст. голови УКК.

ДІЯЛЬНІСТЬ У. К. К. В 1950 РОЦІ

Звіт, виголошений на річних нарадах повного збору Українського Конгресового Комітету Америки в днях 17—18 березня 1951.

2) Окремий розділ творять зв'язки та переговори УКК-омітету з четверою і єдиною ще українською братсько-запomoгoу організацією, яка в склад УКК-омітету не входить, але для якої вже на Конгресі зарезервовано місце, імено з Українським Робітничим Союзом. Впродовж звітового часу УКК-омітет відбув з представниками УРС-оузу кілька нарад, під час яких прийшло до основної винини думок на поодинокій справі, які входить в обсяг діяльності УКК. Негайно після Конгресу Екзекутивна У. К. Комітет сама віднеслася до Виконавчого Комітету У. Р. Союзу з пропозицією наладити співпрацю. З УРС-оузу тоді повідомлено, що справу вирішить Конвенція УРС-оузу, що мала відбутися в травні. Після Конвенції УКК-омітет знову звернувся до УРС-оузу і, одержавши згоду на переговори, вислав до Скрентоу, осідку УРС-оузу, окрему делегацію, яка ці переговори вела. Їх продовжується і с надія, що остаточно справа буде поладана з успіхом вже на цих річних нарадах УКК. З приступленням УРС-оузу до співпраці з УКК-омітетом була б досягнена повна консолідація американських українців в їх одному репрезентативному У. К. Комітеті.

До поширення і організаційної розбудови УКК-омітету треба зарахувати теж організацію його відділів в поодиноких центрах українського скупчення в цій країні. Тепер УКК-омітет має вже своїх 60 відділів, а 4 дальші вже с в кінцевій стадії свого організування, так, що практично УКК має вже 64 відділів, з якими вдержус зв'язок та які с його представ-

никами і речниками на місцях. УКК має наладжений зв'язок з 268 місцевостями в 46 стейтах. Нема зв'язку з Орегон й Вайомінг.

УКК-омітет виконував свої завдання через свою Екзекутивну та Політичну Комісію, що в звітовому часі до 31-го грудня 1950 відбула всіх 45 нарад. Сама Президія відбула 3 наради. УКК у повному складі відбув своє засідання 6-го листопада 1949-го року, отже безпосередньо після Конгресу. Сьогодні це друге засідання УКК в повному складі. Контрольна Комісія відбула одне засідання в 1950 році і друге 10-го березня 1951. На засідання УКК були запрошувани всі члени Екзекутиви і Політичної Комісії, три місцеві члени Ради та голова і секретар Контрольної Комісії. Члени УКК, що живуть у віддалених місцевостях, брали участь в нарадах Комітету тільки під час їхнього принагідного побуту в Нью Йорку, як проф. д-р О. Грановський та проф. д-р Р. Смаль-Стоцький. Члени з Пінсбургу були запрошувани на важливіші наради.

На поодиноких нарадах були приявні гості, між якими треба згадати посла канадського парламенту і делегата до

Об'єднаних Націй, п. Івана Лікура, полковника британської армії та її відпоручника до Комітету Вільної Європи д-ра Коростовича, президента Білоруської Національної Ради п. Абрамчика та члена Президії УГВР, о. д-ра Івана Грицьоха. Під час нарад вони інформували УКК-омітет про справи, які заступають.

Фінансова база: Український Народний Фонд

Для плянності та операції політичної і репрезентативної діяльності УКК-омітету, Четвертий Конгрес у Вашингтоні ухвалив проголосити і створити Український Народний Фонд, що мав теж завдання впорядкувати хаос т. зв. збіркових акцій в нашій громаді і рівночасно зробити основний перегляд наших фінансових сил. Це була цілком нова і оригінальна, якщо не ідея то форма фінансової політики нашої громади, отже не диво, що початково вона викликувала всілякі сумніви і застереження. Думаю, що маємо право твердити, що після одного пробного року ця концепція, хоча і виконана тільки в 40 відсотках пляну, цілком виправдала

себе під організаційним, моральним і теж на довшу мету фінансовим оглядами.

Після початкової підготовки, УКК-омітет щойно з початком березня 1950 року міг приступити до практичного здійснення ухвали Конгресу щодо фонду та проголосив і почав збірку Національного Датку. Наш початковий бюджет передбачував збірку 250,000 доларів. Це була максимальна і пробна сума. Негайно після проголошення Фонду, була створена окрема Кураторія Українського Народного Фонду, на підставі окремо пригатованого правилника. Ця Кураторія відбула в 1950 році два засідання. Негайно після створення і оформлення, Кураторія видала відповідний заклик в справі Фонду, як теж почалася широка акція в справі збірки Національного Датку. Сама Кураторія складається з представників 15 центральних організацій і установ, хоча до участі були запрошені 21 організація і установи. В результаті цілої акції за минулий звітовий час зібрано дещо більше як 100,000 доларів, отже прилишок 40% з встановленого бюджету.

На ширших нарадах членів Екзекутиви і Політичної Комі-

сії УКК-омітету та заступників установ, що приступили до УН-Фонду, зрікаючись окремих збіркових кампаній, узгіднено такий ключ розподілу Фонду:

На політичні потреби: УКК-омітет — 30%, УНРА — 10%, Визвольна боротьба (УПА) — 10%.

На гуманітарно - допомогові і переселенчі цілі: ЗУАДК-омітет — 35%.

На культурно - наукові потреби: — через НТШ — 10%.

На різні цілі (КОДУС, Інвалиди, Харитативна Служба і т. п.) — 5%.

З таким розподілом погодилися всі заінтересовані установи та інституції, які брали участь в згаданих нарадах. Відносно Народного Фонду треба ствердити, що рекомендацію його на Конгресі та починаючи опісля здійснювати, ми не робили собі жадних ілюзій та не сподівалися від нього перелому в нашій дотеперішній господарчі на найбільшужу мету. УН-Фонд, як і кожна новість, мусить насамперед промостити собі шлях, здобути право громадянства й тоді зовно він почне діяти. Не вважаючи на факт, що впродовж звітового року ми не зібрали плянаної суми, проте ми зробили рішальний крок вперед,

спонуляризували ідею та створили ядро, докруги якого в дальшому ми сподіваємося зібрати і порохувати весь свідомий і патріотичний загал та пізнати нашу спільну і шал потенціал. Тому саме акцію УН-Фонду в звітовому часі треба вважати великим моральним і організаційним успіхом, в результаті якого повинен прийти теж відповідний фінансовий успіх, що дасть нам нові можливості в плянванні і здійснюванні наших багатобачних завдань. (Продовження буде).

Українська наука на службі

Визволення нації

(Річні Звідоження з діяльності Наукового Товариства ім. Шевченка, зложене місце-председником Товариства та головою його Американського Відділу д-р Миколаєм Чубатим, на Публічних Засіданні НТШ в Нью-Йорку, 11. березня 1951 р.)

Від 1893 р., тоб-то від часу, коли Наукове Товариство ім. Шевченка оформилося на подобу європейських академії наук та стало науково-дослідною установою українського народу й головним осередком української науки, мас воно статутний обов'язок в день свого Патрона Тараса Шевченка скликувати прилюдне наукове зібрання, на якому Управи Товариства інформує громадянство про діяльність Товариства, а представник одної з трьох секцій за чергою виголошує наукову доповідь з ділянки своєї спеціальності.

Перше таке святоче зібрання з ЗДА отримало з місцевого програмного відділення 13. березня 1949 р., на якому головним доповідачем був дійсний член НТШ проф. Кларенс Маннінг як представник Філологічної Секції. Цього року доповідачем буде представник Історико-філософської Секції, проф. В. Січинський.

Відкриваючи — цього річчя, прилюдне засідання НТШ, хоч помянути тих членів НТШ, що в часі між останнім річчям і сьогоднішнім засіданням відійшли від нас у кращий світ. — Повстання з місць відашмо шану вічній пам'яті: Ів. Юліана Павликовського, дійсного члена Історико-філософської Секції, економіста та провідника західно-української кооперації, члена Головної Управи НТШ, — Д-ра Євгена Храпливого, дійсного члена тої ж Секції, організатора українських агрономів, члена Головної Управи НТШ, — Михайла Гайворонського, звичайного члена НТШ, музиколога й композитора, четвертого члена-основника Американського Відділу НТШ, — Д-ра Степана Білька, звичайного члена НТШ, адвоката та громадського діяча, — Олександра Памейка, звичайного члена НТШ, автора грамматики української мови.

Нехай пам'яті про них остало доброю навією у нашій установі!

А тепер мило мені передати Достойним Гостям телеграфічний привіт, що наспів на наше нинішнє засідання від о. Мелетія Войнара ЧСВВ. Улаштуючи щорічно прилюдне зібрання, Наукове Товариство ім. Шевченка бажає в цей спосіб зложити перед широкими колами громадянства звідоження про те, як воно виконувало Заповіт свого Патрона впродовж останнього року.

Тарас Шевченко, натхненний пророк нації, дав українському народові свангелію українського духа. Оком пророка він сягнув у майбутність на десятиліття, а то й сотки літ наперед. Його свангелія була часто незрозуміла для сучасників. — Тому треба було її оцінювати в сотнях наукових праць і в глї філологічних, історичних та етнографічних студій показати світові, хто МИ, КИМ, ЗА ЦЮ ЗАКУТІ. То ж незабаром, у 12 років після смерті Поета, а саме 1873. р. постало у Львові з ініціативи українців усіх земель Товариство ім. Шевченка для студій української літератури, а згодом і всієї української науки.

Що товариство постало у Львові, а не в Києві, то на це зложилися технічні й політичні умови, однак справжніми

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГАРТФОРД, Конн.

Концерт Капелі Бандуристів

На прикладі виступу Капелі Бандуристів в Гартфорді можна твердити, що Капеля гідно репрезентує нашу пісню, може виконати пропагандивну місію та повинна вдержатися на поверхні українського життя в Америці, якщо одержить підтримку від активного громадянства.

Представник Капелі, за ініціативою о. декана Баландюка, найкращою репрезентативною, найбільшою салю в Гартфорді „Бушел Меморіал", на поверхні 3000 місць, коштом \$390. Коли звачити, що гартфордська українська громада з околицею, при найбільшій френквенції, є в стані заповнити о-коло 600 місць, тоді стає очевидним, що треба було здобути публіку, щоб заповнити залу.

Два тижні інтенсивної пропаганди в місті і роз'їзді в околиці група активних наших громадян оправдали себе. За ствердженням місцевої американської преси на салі було понад 1200 гостей, в тім о-коло 60% українців а решта інші національності і американці.

В американській щоденній газеті поміщено обширні статті, в яких подано історію Капелі переслідування її російською владою, її твердий шлях та мистецькі ослиги в Європі і Америці.

Коли звачити, що в туселі американській пресі ніколи нема згадки про Україну, хіба з нагоди виступу Мануїльського, чи іншого московського лакея, то це вже успіх. А-мериканці на салі дискутува-

ли, яка різниця між росіянами і українцями, мішали українців з козаками і білорусами, а врешті приходили до висновку, що українці, це окрема нація, яка бореться проти Росії за свою незалежність. При появі Капелі на сцені відбувалося їх щире захоплення.

Українці, звичайно, були одушевлені концертом Капелі, як попереднього року на концерті бандуристів під дир. Г. Китаєво, так і тепер під дир. В. Вожика.

Американці бажали б бачити в програмі Капелі ще український балет, а українці поширення програми стрілецькими і піснями УПА.

Як виявляються за творчою працею — крім рясних ослесків — вручено бандуристам від українських організацій Гартфорду китиці квітів. Капеля залишила по собі гарний спомин і відкриті двері для дальших виступів в Гартфорді. Е. Г.

ли, яка різниця між росіянами і українцями, мішали українців з козаками і білорусами, а врешті приходили до висновку, що українці, це окрема нація, яка бореться проти Росії за свою незалежність. При появі Капелі на сцені відбувалося їх щире захоплення.

Українці, звичайно, були одушевлені концертом Капелі, як попереднього року на концерті бандуристів під дир. Г. Китаєво, так і тепер під дир. В. Вожика.

Американці бажали б бачити в програмі Капелі ще український балет, а українці поширення програми стрілецькими і піснями УПА.

Як виявляються за творчою працею — крім рясних ослесків — вручено бандуристам від українських організацій Гартфорду китиці квітів. Капеля залишила по собі гарний спомин і відкриті двері для дальших виступів в Гартфорді. Е. Г.

ли, яка різниця між росіянами і українцями, мішали українців з козаками і білорусами, а врешті приходили до висновку, що українці, це окрема нація, яка бореться проти Росії за свою незалежність. При появі Капелі на сцені відбувалося їх щире захоплення.

Українці, звичайно, були одушевлені концертом Капелі, як попереднього року на концерті бандуристів під дир. Г. Китаєво, так і тепер під дир. В. Вожика.

Американці бажали б бачити в програмі Капелі ще український балет, а українці поширення програми стрілецькими і піснями УПА.

Як виявляються за творчою працею — крім рясних ослесків — вручено бандуристам від українських організацій Гартфорду китиці квітів. Капеля залишила по собі гарний спомин і відкриті двері для дальших виступів в Гартфорді. Е. Г.

ли, яка різниця між росіянами і українцями, мішали українців з козаками і білорусами, а врешті приходили до висновку, що українці, це окрема нація, яка бореться проти Росії за свою незалежність. При появі Капелі на сцені відбувалося їх щире захоплення.

Українці, звичайно, були одушевлені концертом Капелі, як попереднього року на концерті бандуристів під дир. Г. Китаєво, так і тепер під дир. В. Вожика.

Американці бажали б бачити в програмі Капелі ще український балет, а українці поширення програми стрілецькими і піснями УПА.

Як виявляються за творчою працею — крім рясних ослесків — вручено бандуристам від українських організацій Гартфорду китиці квітів. Капеля залишила по собі гарний спомин і відкриті двері для дальших виступів в Гартфорді. Е. Г.

ли, яка різниця між росіянами і українцями, мішали українців з козаками і білорусами, а врешті приходили до висновку, що українці, це окрема нація, яка бореться проти Росії за свою незалежність. При появі Капелі на сцені відбувалося їх щире захоплення.

Українці, звичайно, були одушевлені концертом Капелі, як попереднього року на концерті бандуристів під дир. Г. Китаєво, так і тепер під дир. В. Вожика.

Американці бажали б бачити в програмі Капелі ще український балет, а українці поширення програми стрілецькими і піснями УПА.

Як виявляються за творчою працею — крім рясних ослесків — вручено бандуристам від українських організацій Гартфорду китиці квітів. Капеля залишила по собі гарний спомин і відкриті двері для дальших виступів в Гартфорді. Е. Г.

ли, яка різниця між росіянами і українцями, мішали українців з козаками і білорусами, а врешті приходили до висновку, що українці, це окрема нація, яка бореться проти Росії за свою незалежність. При появі Капелі на сцені відбувалося їх щире захоплення.

Українці, звичайно, були одушевлені концертом Капелі, як попереднього року на концерті бандуристів під дир. Г. Китаєво, так і тепер під дир. В. Вожика.

Американці бажали б бачити в програмі Капелі ще український балет, а українці поширення програми стрілецькими і піснями УПА.

Як виявляються за творчою працею — крім рясних ослесків — вручено бандуристам від українських організацій Гартфорду китиці квітів. Капеля залишила по собі гарний спомин і відкриті двері для дальших виступів в Гартфорді. Е. Г.

ли, яка різниця між росіянами і українцями, мішали українців з козаками і білорусами, а врешті приходили до висновку, що українці, це окрема нація, яка бореться проти Росії за свою незалежність. При появі Капелі на сцені відбувалося їх щире захоплення.

Українці, звичайно, були одушевлені концертом Капелі, як попереднього року на концерті бандуристів під дир. Г. Китаєво, так і тепер під дир. В. Вожика.

Американці бажали б бачити в програмі Капелі ще український балет, а українці поширення програми стрілецькими і піснями УПА.

висунило покійного на державно-творчого мужа світового значення.

Після цього відбулося святоке вручення членських виказок. Перед врученням забрав слово Голова Осередку друг М. Шмігель, підкресливши, що членська виказка вже є підтвердження певного провідного етапу проробленої праці і також квитком активної, сумлінної та творчої дії для добра поновленої батьківщини в молодечій організації під символічним патронатом ген. хор. Тараса Чупринки.

Голова Головної Управи СУМА, друг В. Омельченко, першу виказку вручив голові Осередку, а тоді голова та культосв. референт вручили членам.

Заключне слово виголосив проф. Вожаківський.

З присминістю треба ствердити, що свято вишло імпозантно та належно підготоване. Взагалі, коли говорити про працю цього осередку, треба ствердити, що він належить до найбільш чисельних та активних на терені ЗДА. Він нараховує понад 200 членів. За час довгих осінніх та зимових вечорів Осередку влаштував: академію в честь митрополита А. Шептицького, Листопадовий Марш сумівців до Йонкерсу, академія в честь 39-ти розстріляних підсоветських письменників, свято в честь героїв Базару, вечір із сценкою „Андрійський вечір на рідних землях" — написаний сумівцем, Миколайський вечір із сценкою „Св. Миколай в СУМА", з добрим успіхом поставлено п'єсу „За рідний край" під мистецьким керівництвом М. Василяка (цю п'єсу ставлено і в Йонкерсі), влаштовано св. Вечерю для сумівців, які не мають рідні, пов'язано із сценками „Свят Вечір в лісу", „Свят Вечір в Косопі" і „Свят Вечір в Сибірі", написаний також сумівцем, Відв'язу вечір в честь Ольги Васара.

Треба також згадати доповіді, виголошені сумівцями: і-деалістичний світогляд, наука про націю, розподіл СРСР і України, політичне положення та законність часу (серія доповідей), назва Україна і інші.

Дальше наполеглива праця аматорського гуртку в підготовці п'єс „Востояться не було сили", підготовка до виступу гітарово-мандолинової оркестри Осередку СУМА в числі 40 сумівців, під мистецьким керівництвом п. Мамуса, сумівський хор під керівництвом проф. Дуба, балетний гурток під керівництвом п. Райци, інтенсивна підготовка імпровізованого гуртка до виступу в фестивалі на II-му з'їзді СУМА та участь сумівців в Об'єднаному Комітеті Українських Організацій міста Нью-Йорку свідчать, що тяжка щоденна праця ніколи не стає на перешкоді для сумівців в праці для рідної батьківщини. Лев Гладчук

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па.

Філадельфійські мигунці

Місяць березень — заповідник весни пройшов у Філадельфії, другий після Нью-Йорку українській столиці у Злучених Державах дуже жваво. Започаткував його наш визначний військовий і громадський діяч, генерального штабу генерал-поручник Павло Шандрук, який з рамени Союзу Українських Національних Демократів — Відділу у Філадельфії виголосив в неділю, 4. березня актуальну доповідь на тему: „Що несе корейська війна".

Вже саме число привабливо вказує на велике зацікавлення громадянства цією темою. Прелегент дав виїску оцінку корейської війни та застановлявся над її відношенням до нашої визвольної проблеми. Не зважаючи на велике число української преси у Злучених Державах перша у Філадельфії жива

газета мала великий успіх у слухачів. Поверх півтори сотні „читачів" вислукали статей на громадські, історично-політичні та соціально-господарські теми пера Івана Кедрина, Рудницького, Володимира Дорошенка та Остапа Тарнавського. Крім цього В. Романенчук прочитав статейку про нашу літературу у Злучених Державах; прочитано теж фрагмент із повісті Лужницького та малий фейлетон. * Наступного дня, в неділю, 18. березня відбувся великий концерт хору „Ватра" під керівництвом нашого визначного диригента музичного керівника колишнього Львівського Оперного Театру і організатора оперної оркестри у Львові Льва Туркевича. Хор намагався нав'язати до славної ще так недавньої традиції в Європі, де здобув він собі заслужене признание і високу оцінку. * Того ж дня Літературне Товариство у Філадельфії влаштувало товариський вечір для членів і громадянства. Вечір пройшов жваво, прикрашений виступами солістів і підприсомством, яке принесло в дарунок двом щасливцям дві гарні картини наших відомих мистців Петра Андрусевича і Петра Мегника. * Неділя 24. березня була під знаком виступу наших славних бандуристів. Публіка виповнила велику залу т. зв. „Муз. Гол-у" і з великою насолодою вислукала мистецьку програму, підготовлену відомим диригентом Володимиром Божиком. Програма поділялась на релігійні пісні, історичні та народні. Кожна пісня загально-любленого хору бандуристів була прийнята обильними оплесками; диригента нагороджено коштом квітів. Між солістами вибивався передовим Ігор Зайферт. * Закінчено ці наші безневідні святочені концертом в честь Тараса Шевченка, влаштованим заходом Об'єднаного комітету українських установ у Філадельфії. Красномовна промова д-ра Миколи Шлемкевича створила піднеслий на-

стрій у численній публіці, що вислукала слів промовця, мов очарована. Шевченкові роковини — це не звичайне свято, це глибока містерія. У ці безневідні дні усі українці, розкинені по асьому широкому світі, линуть думкою туди, на Чернецьку гору, де поховано велике серце і великий ум нашого Генія, і там переживають чудесне об'єднання і злику з духом нашої історії. Це чудо творить поезія Шевченка. В його словах уся доля українського народу, і та, що минулась, і та, що є і буде. Шевченко визначив шлях української історії на довгі роки, нам залишається лише його виконувати. На концерті виступила наша визначна оперна співачка Клядія Таранова, яка проспівала три поезії Шевченка з музикою Лисенка, Степового та Мусоргського. Виступили два хори: чоловічий під управою І. Задорожного та мішаний з диригентом Ю. Оранським у провіді. Солю на виолончелі виконав М. Дуда, деклямації виголосили артисти: В. Левицька і В. Блавацький.

Це таке культурно-мистецьке життя української громади у Філадельфії і головних своїх виявах. Але крім того відбулися різні культурно-мистецькі імп्रेसії меншого засягу і їх було немало. Згадати б вечорів у Літературному Товаристві (одні із них із рефератом нашого сеньора-поета Тодосія Осмацьки), чи цікаву доповідь Петра Голубенка про національну свідомість українців у советській окупації, чи музичні вечори з удатним українським музичним вечором в Інтернаціональному Інституті, де заприятувались наші і чужий публіци Роман Савицький і членіст М. Дуда. Покривавлене культурно-мистецьке життя у Філадельфії — це доказ живучості нашої громади. Т.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками дванадцяти мільйонного Союзного майна!

УВАГА! ДІТРОЙТ! УВАГА! ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІПРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, 4 Відділ ім. Ю. Головінського в Д-Гемтремк — повідомляє, що — В НЕДІЛЮ, 15. КВІТНЯ 1951 Р. — відбудуться: —

ВІЧА

а) В ДІТРОЙТ-СХІД ГЕМТРЕМК в залі Українського Демократичного Клубу при 2376 Грейлінг' Евені, в год. 2. пополудні.

б) В ДІТРОЙТ-ЗАХІД в залі Українського Американського Політичного Клубу, Інк., при 3464 Сікат Еве., в годні 7. вечорі.

На вічах промовлятимуть: пш. Ярослав Гайнас, проф. Петро Голубенко, д-р В. Михайлів. Запрошуємо до численної участі все українське Громадянство. Управа 4 Від. ОДВУ.

Акрон і Околиця! КОНЦЕРТ КАПЕЛІ УКР. БАНДУРИСТІВ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА — відбудуться: — В ЧЕТВЕР, 12. КВІТНЯ 1951 Р. (THURSDAY, APRIL 12, 1951) о годні 8-мій вечорі

Garfield High School Auditorium corner Brown and Archwood Sts. Take Archwood-Brown — or Firestone Park Bus. Комітет.

УВАГА! НЬЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! В НЕДІЛЮ, 15-го КВІТНЯ (APRIL) 1951 о 7. год. ВВЕЧОРІ В UKRAINIAN CENTER, 180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J. АНСАМБЛЬ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ ОПЕРИ І ДРАМИ Перша українська опера на 3 дії

НАТАЛКА ПОЛТАВКА І. Котляревського, музика Лисенка Постав: Ю. КОНОНІВА. — Музичний провід: Л. ВАХНЯНИН. Квитки кожного дня в Самопоміч, в Ukrainian Center від години 6—9, в Базарі, 91 Mercer St., та в день вистави при касі від год. 3-тої пополудні.

КЛІВЛЕНД, О.

Праця новоприбулих

У цьому році, в лютому місяці, створено культурно-освітній гурток новоприбулих, який має на меті об'єднати нових імігрантів для культурно-виховної і загальної української громадської праці.

Гурток має три секції — освітню, драматичну і співочу.

Драматична секція, якою керує артист і бушвіль вояк армії УНР п. І. Макогон, успішно готує п'єсу „Елексир молодості". Керівник співочої секції, співак і активний організатор п. Д. Назарчук працює над створенням хору. Понад двадцять осіб переважно молоді, під орудою диригента-педагога п. Ждеха систематично розучують українські народні пісні.

Новоприбулі в своїй праці зустрічають щирю допомогу з боку старих імігрантів. Дуже цікавиться працею новоприбулих та всебічно допомагає ім о. Антоній Берик.

Управа культурно-освітнього гуртка співпрацює з Об'єднаними українськими громадськими організаціями Клівленду.

Присми ствердити глибоке взаємне розуміння, дружину і щирю співпрацю старої іміграції і нової. Ця духовна єдність і централізована координація дій є повною запорукою успіху, не лише на внутрішньому громадському - політичному полі, а і на полі визвольної боротьби українського народу.

Алла Манойленко

НЬЮ ЙОРК, Н. П.

Святочні Сходни Осередку СУМА

Дня 18 березня в святково прибраній, штерці вповнений залі молоддю СУМА, відбулася величава жалібна академія в річницю смерті сл. п. ген. хор. Тараса Чупринки — патрона Осередку СУМА в Нью-Йорку. Свято проходило під гаслом: „Генерал-хорунжий Тарас Чупринка виконувий ідеал молоді СУМА". Поруч його сільветки з обох сторін юні сумівці держали перев'язані чорною стрічкою прапори національний і сумівський, манифестуючи, що їхні юні руки будуть високо і непохитно тримати ці прапори так, як тримав їхній Патрон.

Змістовну святкову промову виголосив п. Франко Капітан. Монтаж поезії „Невмірущий чин" по-мистецьки віддеклямований Осадчуком, Піриг та Кальницькою, був образом життя і смерті легендарного командира УПА.

Доповідь голови головної Управи СУМА друга В. Омельченка, побудованої на „Зверненні Воюючої України" стала основою завдань, що зобов'язують всіх членів СУМА сьогодні і в майбутньому.

Духовний опікун греко-католицької молоді при Головній Управі СУМА, о. Іван Лебедювич в своїм короткім слові з'ясував, що вплинуло на кристалізацію характеру і що

шкоди для цього формального іменування.

За часів Австрії кожна академія мусіла мати за свого протектора когось із пануючої Габсбурзької родини, що нам перед першою світовою війною не було легко осгнути. Натомість у Польщі існував окремішній закон, що забороняв якомусь науковому товариству приймати назву академії наук, бо правно могла існувати тільки одна Польська Академія наук у Кракові.

Впродовж трьох поколінь, з винятком шестирічного існування світлої праці Всеукраїнської Академії Наук у Києві, НТШ репрезентувало українську науку перед світом і той обов'язок несе й нині. Перед національною академією українського народу у Києві, Всеукраїнської Академії Наук, НТШ радо склонило свою голову та перший раз і єдиний раз на з'їзді істориків в Осльо в 1928 р., де з'явилася делегація її під проводом Михайла Грушевського, НТШ передало провід у репрезентації української науки центральної національній установі. По 1929 р., тобто по сконюнізуванні Всеукраїнської Академії Наук, той провід повернувся наново до рук НТШ.

Сплинює на діяльності НТШ поза межами України, на чужині після 1947. р. Само відновлення НТШ стрінулося з несамовитою атакою в советській пресі. Для підкріплення сили тієї атаки, советська влада вибрала племенницю Тараса, Людмилу Шевченко, яка надуживаючи великого прізвища Шевченка, повела атаку по лінії бажань НКВД. Відповідь на цю атаку поаявилася у підпільних виданнях Української Головної Визвольної Ради та недавно була перепечатана в пресі по цьому боці залізної заслони. Цікаве, що тільки та єдина подія з культурного життя теперішньої політичної еміграції удостоїлася такої дикої атаки російського окупанта України.

Відновлене Товариство прийняло не тільки старий статут, але також усі традиції нашої установи, як поділ членства, — високий рівень кандидатів на дійсне членство, строгу контролю друкованих видань під науковим оглядом, тощо. (Далі буде)

УВАГА! — НЬЮ БРОНСВІК І ОКОЛИЦЯ! ЗЛУЧЕННИЙ КОМІТЕТ УКР. КАТОЛ. ПАРАФІИ, ТОВАРИСТВО У. Н. С. ВІД. 353 І У. Р. С. ВІД. 195 В НЬЮ БРОНСВІК ПРІ УЧАСТІ ХОРУ „ТРЕМБІТА" З НЬЮАРКУ — улаштує: — ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ В СУБОТУ, 14. КВІТНЯ (APRIL 14) 1951 о год. 7-мій вечорі В САЛІ КІНА „ЕВРОПА" ПРИ ВУЛИЦІ SCOTT (бічна Сомерсет) в Нью Бронсвік, Нью Джерсі.

ЧИТАЙТЕ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ! ПОШІРЮЙТЕ!
ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ДУМКИ,
що його видає
ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УГВР п. н.:
СУЧАСНА УКРАЇНА
СУЧАСНА УКРАЇНА — приносить найновіші вісті про визвольну боротьбу українського народу на українських землях,
— містить оригінальні документи цієї боротьби та статті провідних публіцистів українського визвольного руху на рідних землях,
— розробляє проблеми українського визвольного руху,
— коментує події українського політичного і громадського життя на еміграції зі становища вимог української визвольної справи,
— приносить оцінки міжнародних політичних та мілітарних подій,
— бореться за духову єдність української політичної еміграції з її воюючою батьківщиною.
СУЧАСНА УКРАЇНА — появляється щодругий тиждень і коштує 15 центів за одне число, або 1.60 доллара річчично (доставля до Америки і Канади летунською поштою).
Золотуються в передплаті як і кольористи на адресу Адміністрації:
VERLAG "SUZASNA UKRAINA"
13 в Munich, Karlsplatz 8/III, Germany, US-Zone
або до Заступника в ЗДА:
Mr. YAROSLAW KLYM, 114 East 11th Street, New York 3, N. Y.

ІНТЕРВ'Ю Д. ГАЛИЧИНА В „ГОЛОСІ АМЕРИКИ”

(Закінчення зі сторони 1-шої)

ський Народний Союз видає кожного року одну книжку англійською мовою про Україну, українську боротьбу та українську культуру.

Зараз ми маємо приємність привітати в студії „Голосу Америки” голову цієї організації, Дмитра Галичина.

Скажіть, будьласка, добродію Галичине, що було причиною, предметом і ціллю останніх нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу?

ГАЛ.: Щорічні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу передбачені Статутом організації і є частиною її найширшої демократичної побудови, якій Український Народний Союз у великій мірі завдячує свої успіхи, свій розвиток і свою силу. Народ що організіцію створив, народ нею керує, і народ з неї користається. В Українському Народному Союзі, як і в цілому американському житті, з повною силою діє класична засада президента Лінкольна про владу народу, через народ і для народу.

Предметом нарад останніх річних зборів була перевірка ідейності, організаційної і фінансового стану організації, та відповідні рішення і ухвали для дальшого розвитку.

КОР.: Який теперішній стан Українського Народного Союзу виявили останні наради?

ГАЛ.: Із звітів членів Екзекутивного Комітету, Контрольної Комісії та Головної Ради виходило невдвозначно, що минулий 1950-тий рік належав до найуспішніших у історії цілої організації. В цьому році до УНСоюзу вступило 9,524 нових

РОЗШУКИ

Пошукуйте СТЕФАНА ШВИДКІВ, який приїхав 50 років тому до Америки. Хто знає про нього, або він сам, то прошу писати на адресу:

A. DULLEBA,
28 Kent St., West Warwick, R. I.

ІВАН КОЦЮБКО, замешкалий в Браунсвайг (Німеччина), пошукує своїх рідних. Зголошення прошу слати на таку адресу:

IWAN KOCUBKO
Braunschweig,
Rosali-Kaserne, Bl. 1. 72,
Germany (Brit. Zone)

Закордонні часописи прошу о передати.

ДОМКА МАКСИМИШИН (замужня Скряпін), пошукує свою тітку ЕФРОЗІНУ ЛЮТИЦ (з дому Сагайдак), з села Угорці, повіт Золочів. Вона мала 6 братів в Нью-Йорку, а виходила з краю в 1937. Зголошення прошу слати на таку адресу:

DOMKA SKRYPNYK
1953 W. Superior St., Chicago 22, Ill.

Пошукуйте швагера МАКСИМА ВІЛНІК. Хто знає про нього, або він сам, прошу зголошитися на адресу:

PETRO DYDA
264 Iron Street
Johnstown, Pa.

Книжки-Журнали-Картки

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

роботи мистців: Микола Вутович, Іван Гіздзювський і Ярослав Сурмак. 15 за \$1.00, 100 за \$8.50. Замовлення посилайте на адресу: SURMA
11 E. 7th Street, New York 3, N. Y.

Увага! DETROIT і околиця!

КНИГАРНЯ М. БЛОСКУРСЬКОГО

7347 Michigan Avenue, Detroit 10, Mich.

Tel. VI 3-8616

порукає: святкові картки, мистецькі писанки, нитки DMC і панаму до вишивання.

Увага: Приймаємо книжки та інші товари до комісової продажі.

ТУРБУЄ ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви перестрашені і стурбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кімчачих висилках неперірної сухості, будьте певні, коли почнете радісні вісті, що їх розголошують надійно такі люди, що колись терпіли від випадання волосся на голові. Вони врятували себе вживанням нового препарату, званого ТРАНСАН (Trusan). Звіти говорять, що такі ж інші клопоти з волоссям, які повстають внаслідок свербачки на голові і малого лупавої кінчиків при правильній уживанні того зацілюючого препарату.

Не дозволяйте, щоб і стан вашого волосся погіршав, коли не вживаєте ТРАНСАНА. Тепер мало його в обмеженій кількості і його можна дістати по спеціальній ціні, коли пишете поштою повідомлення до Trusan Co., Box 228, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти пишуть вам два три-доларові арки за \$5, а це є записка на \$1 з звичайної ціни (Коли посилається за місяцями С. О. D. — тоді додається ще за пошту доставку).

Імя _____

Адреса _____

Місто _____

Сторінка _____

Сторінка _____

Сторінка _____

Сторінка _____

Сторінка _____

членів. Так, що загальна кількість членів виноситься тепер — 62,178 осіб. Капітал Українського Народного Союзу становить тепер 12,186,291 доларів. Вартість того капіталу тим більша, що він складений з дрібних вкладок багатьох тисяч українських робітників — впродовж п'ятдесяти семи років.

Рівночасно з цими організаційними і господарськими успіхами, Український Народний Союз у минулому році ще більше скріпився ідейно, об'єднавши в своїх рядах вже понад 12,000 із загальної кількості 50 тисяч нових імгрантів, що в наслідок Другої Світової Війни опинилися в таборах переміщених осіб у Німеччині, — Австрії та інших західно-європейських країнах і не хотіли вертатися назад під комуністичний терор і диктатуру на їх рідній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

Ці наші нові українсько-американські співгромадяни тепер теж у рамках Українського Народного Союзу допомагають поширювати у вільному світі ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ та про український народ, про його культуру, його страждання та героїчну і жертвенну боротьбу за своє визволення з-під комуністичної неволі та за побудову свого життя у своїй власній, справді вільній і демократичній Україні.

обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Які кінцеві рішення винесено в поодиноких справах?

ГАЛ.: Організаційні і фінансові справи Українського Народного Союзу були головним предметом наради, і в тих справах винесено також цілий ряд конкретних рішень. Проте — виходячи із загального громадського характеру організації, винесено також відповідні ухвали щодо більш активної участі українського громадянства в загально-американських оборонних заходах, викликаних війною проти комуністичної агресії в Кореї та загрозою такої ж агресії в інших вільних ще країнах. Також винесено ухвали щодо дальшої багатобачної допомоги визвольній боротьбі поневоленого сьогодні українського народу, щодо оборони його прав на вільне життя в своїй вільній демократичній державі та щодо дальшої мобілізації для тих цілей американсько-українського загалу.

До конкретних рішень належить також ухвала видати дальших дев'ять тисяч доларів на українські культурні та політичні цілі, з них п'ять тисяч доларів на видання книжки в англійській мові про життя та мартірологію українського народу під радянським режимом. Туди мають увійти матеріали про голод у 1932-33 роках, про масові вбивства та інші злочини і страхотні більшовицького режиму на Україні. Цю працю Український Народний Союз сплачує свій борг народові свого походження і батьківщини — Україні і виправдує свою почесну назву української заруморської твердині.

КОР.: Як ви вважаєте, чи можна вважати Україну за країну, що має право на вільне життя в своїй вільній демократичній державі?

ГАЛ.: Це правда здобуває собі тепер щораз більше прихильників в американському світі. З тією ж самою метою Український Народний Союз у минулому році додав до своїх уже раніше виданих англійською мовою сімох книжок про Україну, ще один твір відомого американського прихильника нивольованого українського народу, професора Колумбійського Університету, Кларенса Маннінга „Історія України Двадцятого Сторіччя”. При цьому хочеться згадати, що видана Українським Народним Союзом в англійському перекладі „Історія України” Михайла Грушевського розійшлася вже між американцями в трьох накладках.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

КОР.: Як головні проблеми українсько-американського життя обговорено та вирішено на останніх зборах?

ГАЛ.: Крім сутю організаційних та господарських справ Українського Народного Союзу, обговорено також докладно потребу дальшої активізації нашого громадського життя, піднесення на вищий рівень української культурної праці в Америці та більшого організаційного сполчення новоприбулих колишніх українських переміщених осіб з одного боку, а народженої вже в Америці української молоді — з другого.

АМЕРИКАНСЬКІ РЕСПУБЛІКИ ПІДПИСАЛИ „ВАШИНГТОНСЬКУ ДЕКЛАРАЦІЮ”

Вашингтон. — У суботу 7 квітня міністри закордонних справ 21 американських республік підписали низку резолюцій, які мають спільну заяву „Вашингтонської Декларації”. Резолюції стверджують формально єдність американських країн в обличчі визвальної загрози, яка, як загально стверджено, є більш небезпечною ніж була після нападу на Перл Гарбор. Резолюції представляють вислід двотижневих нарад і виявляють солідарність Західної півкулі з Об'єднаними Націями та їхньою боротьбою в Кореї.

Вони обіймають такі справи: 1. Підготовку до оборони Американських Республік і підтримку діян Об'єднаних Націй; 2. Між-Американське військове співдіяння; 3. посилення внутрішньої сили для „збереження й оборони демократії в Америці” від комунізму й інших підірвувальних сил; 4. економічний розвиток. Кожна резолюція обіймає піддолю. Все це випрацьовано на нарадах комісії, а описля ухвалено голосуванням на повнім засідні міністрів і їх дорадників, які приїхали на зібрання Ради Організації Американських країн.

ПОЛЬСЬКИЙ ІСТОРИК ПРО УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ

(Закінчення зі стор. 1-шої).

„му” — говорив проф. Галський — ані українці ані поляки поза рідними землями не мають права нічого зрідкитися чи не зрідкитися. Цю справу вирішувати обоа народи, що тепер разом об'єднують боротьбу проти того самого відчайного ворога — Москви. Проф. Галський признає помилки передвоєнної Польщі головно в тому, що не збудував на ясну політику в українській справі і це тим більше дораджує обоа братнім народам шукати спільного шляху на майбутнє.

Після доповіді вив'язалася інтересна дискусія, в якій поодинокі дискусанти, головно ред. І. Кедрін, проф. М. Чубатий та д-р Т. Олесюк видвинули цілий ряд поодиноких історичних фактів та аналізували історичне тло українсько-польських стосунків з відповідними висновками. Виступ видатного польського історика проф. Галського, на тему польсько-українських відносин, після минулотижневого виступу проф. Карповича на тему українсько-польських справ, це черговий великий вклад і велика заслуга УВАН в розвиток української політичної думки на глибокій, історично-науковій базі.

В НЬО-Йорку ВІПАНОВАНО ПАМ'ЯТЬ В. ВИННИЧЕНКА

Нью-Йорк, 9 квітня. — Вчора ввечері тут відбулася — в Стайвантс Гайскул влаштована окремих для цієї цілі Комітетом Жалобна Академія пам'яті померлого недавно у Франції В. Винниченка, видатного українського письменника і громадського діяча. — З промовами і доповідями на Академії виступили: В. Чапленко, інж. К. Туркало, Л. Чкаленко, і проф. Григорієв, з деклямаціями: П. Гіряк і М. Галій, в мистецькій частині співавали відомі солісти Євгенія Мозгова-Винниченка і Т. Терен.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ МУЖЧИН

Молодечих радощів бракує часто мужчинам перетомленим, вичерпаним зі сил або нервовим. У деяких випадках завважали, що недостатка належних або вистачальних вітамінів в щоденних справах була причиною недостатку енергії або бадьорості. Це було причиною, що мужчинам не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

ДІВЧИНА НАГОДА ВЛАСНОГО ВИРОВО

Якщо ваше волосся сивіє, буде втрачене, коли почуєте що вже по'явився новий лік, званий NUVIDA, який, на диво, помагає усувати сивину. Треба тільки раз на день натирати його малою кількістю ліку. Вам треба натирати тільки так дово, доки не дістанете бажаної краси волосся. Цю його якість, не може надивуватися, як легко можна новим способом віднайти природне волосся з молодечим виглядом.

НАПЕЛЮХИ

3 найліпшого фільму ВІД \$3.95 ДО \$12.50. Нові весняні моди в різ. краєках. Відновляємо куліди у нас каледолохи. Продаємо шовкові краєтки, нитки і шпелки. (Говоримо по українськи) DUNLEY HAT SHOP 14 Saint Mark's Place (bet. 2 and 3 Aves.) New York City OR. 5-3733

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. Богачевський. Tel. OR. 3-2484 208 E. 6th St., NEW YORK 3, N. Y. Перевіз меблів, багажу і різних речей.

ТАРЗАН, ч. 2568. Тор, невідомий, що на нього хтось чигає.

SINCE GRIDLEY HAD SLEPT OFTEN, HE KNEW MUCH TIME HAD PASSED SINCE HE HAD LOST JANA; YET HE STILL CLUNG TO THE HOPE OF FINDING HER.

GRIDLEY LOOKED DOWN INTO THE CANYON AND SAW A BRONZED WARRIOR ROASTING A FOWL OVER A FIRE. IT WAS THOAR, OF ZORAN.

SU